

Boli Fungale Periculoase la Măr și Păr

Автор(и): проф. Мария Боровинова

Дата: 11.07.2018 Брой: 7/2018

Mărul este gazdă pentru o serie de ciuperci, bacterii, virusuri și micoplasme care provoacă pagube semnificative producătorilor. În literatura de specialitate sunt descrise 57 de boli fungice, dar tăciunea, cauzată de ciuperca *Venturia inaequalis*, este cea mai dăunătoare boală a acestei culturi în toate țările unde se cultivă mere. În condiții favorabile pentru dezvoltarea bolii, pierderile la soiurile sensibile, dacă nu se iau măsuri de combatere, pot atinge 70 - 100%. Această boală a fost descrisă pentru prima dată de Fries în 1819.

Tăciunea mărului infectează și deteriorează frunzele, pețiolii acestora, florile și fructele. Foarte rar se observă daune și pe lăstari, în principal la meri sălbatici și la unele soiuri cultivate foarte sensibile.

Agentul cauzal al tăciunii mărului, ciuperca *Venturia inaequalis* (Cooke) Wint cu forma conidială *Spilocea pomi* Fr., aparține subclasei *Loculoascomycetidae*, ordinului *Pleosporales*, familiei *Venturiaceae*. Până în prezent au fost identificate șapte rase fiziologice în cadrul speciei *Venturia inaequalis*.

Pentru dezvoltarea ciupercii *Venturia inaequalis* sunt necesare trei condiții – o gazdă sensibilă, o temperatură favorabilă și prezența umidității. Prima condiție este prezentă în aproape toate livezile, deoarece majoritatea soiurilor principale cultivate în țara noastră sunt sensibile la boală. Ciuperca se dezvoltă la temperaturi cuprinse între 6 și 30°C, cu un optim de 18 până la 23°C. Pe parcursul întregii perioade vegetative a mărului există o temperatură favorabilă pentru dezvoltarea patogenului. Umiditatea este factorul limitativ pentru dezvoltarea tăciunii, ținând cont că sporii ciupercii germinează în prezența unei picături de apă și a unei umidități a aerului peste 90%. În majoritatea anilor, în regiunile pomicole ale țării noastre, în perioada mai-iunie există condiții favorabile pentru dezvoltarea bolii.

Lupta împotriva tăciunii trebuie să înceapă cât mai devreme, toamna, și să continue aproape până în toamna următoare. Pentru o bună protecție a livezilor de măr împotriva tăciunii și pentru a evita riscul dezvoltării rezistenței la fungicide a lui *V. inaequalis*, trebuie aplicat și un complex de măsuri care contribuie la crearea unor condiții favorabile pentru dezvoltarea mărului, și anume:

- Înființarea livezilor de măr în cele mai potrivite regiuni pentru această specie;
- Schema de plantare trebuie să fie în conformitate cu aplicarea protecției diferențiate a plantelor. Soiurile rezistente la tăciune trebuie aranjate astfel încât să nu fie stropite la fel de frecvent ca cele sensibile;
- Distanțele de plantare, forma coroanei și tăierea ar trebui să asigure un regim bun de aerisire, în care nu se creează condiții favorabile pentru dezvoltarea bolilor și dăunătorilor;
- Plantarea soiurilor care sunt rezistente sau ușor sensibile la tăciune. Studiile privind sensibilitatea soiurilor de măr răspândite pe scară largă și nou introduse în țara noastră au stabilit că soiurile Idagold, Jupiter, Cox Orange Spur, Tuxan, Cox Orange Kathegard, Akane și Polared sunt ușor sensibile la tăciune. Foarte sensibile sunt: Fuji, Gloster-69, Starkrimson, Granny Smith, Golden Delicious, Mutsu, Jersey mac, Oray, Chadel, Kinsei, Orin;
- Fertilizarea și irigarea echilibrate. Nivelul nutriției minerale trebuie monitorizat prin analiza plantelor (diagnoza frunzelor) și pe baza recoltei și creșterii obținute;
- Menținerea suprafeței solului fără buruieni.

Făinarea *Podosphaera leucotricha* (Ellis and Everh.) E. S. Salmon este a doua cea mai importantă boală fungică din punct de vedere economic la măr, nu numai în țara noastră, ci și în toate țările unde se cultivă

această specie de fructe.

Ciuperca care provoacă boala atacă în principal frunzele și lăstarii și foarte rar fructele la soiurile foarte sensibile, cum ar fi Jonathan și Moira.

Lupta împotriva tăciunii și făinării la măr trebuie efectuată simultan, având în vedere că majoritatea fungicidelor aprobate sunt eficiente împotriva ambilor patogeni.

Tratamentele împotriva făinării pot fi, de asemenea, reduse prin plantarea soiurilor de măr care sunt mai puțin sensibile la boală, cum ar fi Golden Delicious, Melrose, Prima, Priscilla, Florina, Gala Beauty, Brina și altele. Atunci când se cultivă soiuri rezistente la tăciune și ușor sensibile la făinare, numărul de tratamente cu fungicide se reduce cu 50%. Reducerea utilizării fungicidelor duce, de asemenea, la o reducere a tratamentelor cu acaricide, ca urmare a densității mai mari a acarienilor prădători care reglează multiplicarea păduchelui roșu al mărului. Rezultatul reducerii tratamentelor cu fungicide și acaricide nu este doar costuri semnificativ mai mici, ci și protejarea sănătății umane și a mediului, ceea ce nu are un echivalent monetar, dar este mult mai important decât economisirea resurselor financiare.

Acest material face parte din conținutul numărului 6/2018 al revistei „Protecția Plantelor”.